

VALTIOVARAINMINISTERIÖ

Valtionosuusjärjestelmä uudistus 2015

12.9.2013

Selvitysmies Arno Miettinen

Valtionosuusjärjestelmä uudistuu vuoden 2015 alusta

- Valtionosuusjärjestelmän tarkoituksena on taata kuntien vastuulla olevien julkisten **palvelujen järjestäminen ja niiden rahoitus koko maassa**. Valtionosuusjärjestelmän uudistaminen on osa hallituksen kuntauudistusta.
- Nykyistä valtionosuusjärjestelmää on syystäkin pidetty monimutkaisena ja vanhentuneena. Valtionosuusjärjestelmää **yksinkertaistetaan ja selkeytetään** vähentämällä merkittävästi laskentakriteerejä ja poistamalla kriteerien päällekkäisyyksiä. **Nykyjärjestelmässä kriteereitä on lähes 50 ja osa niistä on päällekkäisiä.**
- Määräytymisperusteiden **laskentaperiaate selkiytyy**; yleisperiaatteena on **asukasluku * hinta * kerroin**.
- **Väestön ikärakenne ja sairastavuus** ovat edelleen valtionosuuksien perusteena. Valtionosuudet perustuvat jatkossakin merkittävästi kunnan väestön ikärakenteeseen ja sairastavuuteen. Kriteerien sisältöjä kuitenkin uudistetaan ja päivitetään.

Uudet laskennallisten kustannusten määräytymisperusteet

- **Ikärakenne;** yksi ryhmitys (ei enää tehtäväkohtaisia ryhmityksiä) > hinnat/painot THL:n ja VATT:n selvityksistä
- **Sairastavuus;** pohjana yleiset kansantaudit/sairausluokitukset KELA:n tilastoista (perustuen THL:n selvitykseen)
- **Työttömyysaste**
- **Vieraskielisyys;** koko väestön perusteella (nyk. vain 6-15-v.)
- **Asukastiheys**
- **Kaksikielisyys**
- **Saaristoisuus**

Uuden järjestelmän lisäosat

Lisäosat eivät kuulu peruspalvelujen laskennallisiin kustannuksiin > ei omarahoitusosuutta

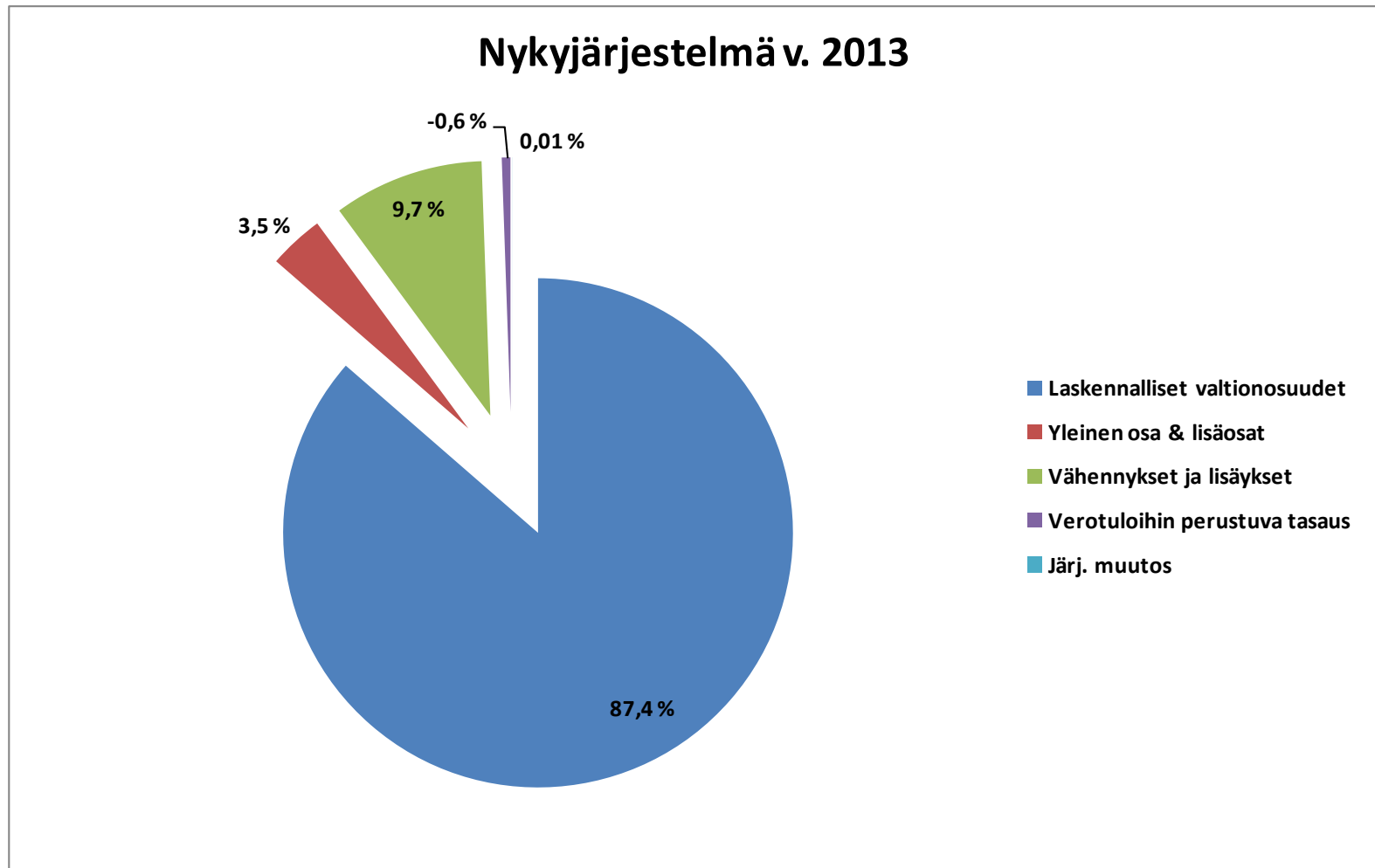
- **Syrjäisyys**; TK:n syrjäisyysluku kuten nykyisin (huom! ei kuitenkaan porrastuksia)
- **Työpaikkaomavaraisuus**; korvaa nykyisen taajamarakennelisan
- **Saamen kotiseutualueen** kunnan lisä

Painotetut kertoimet

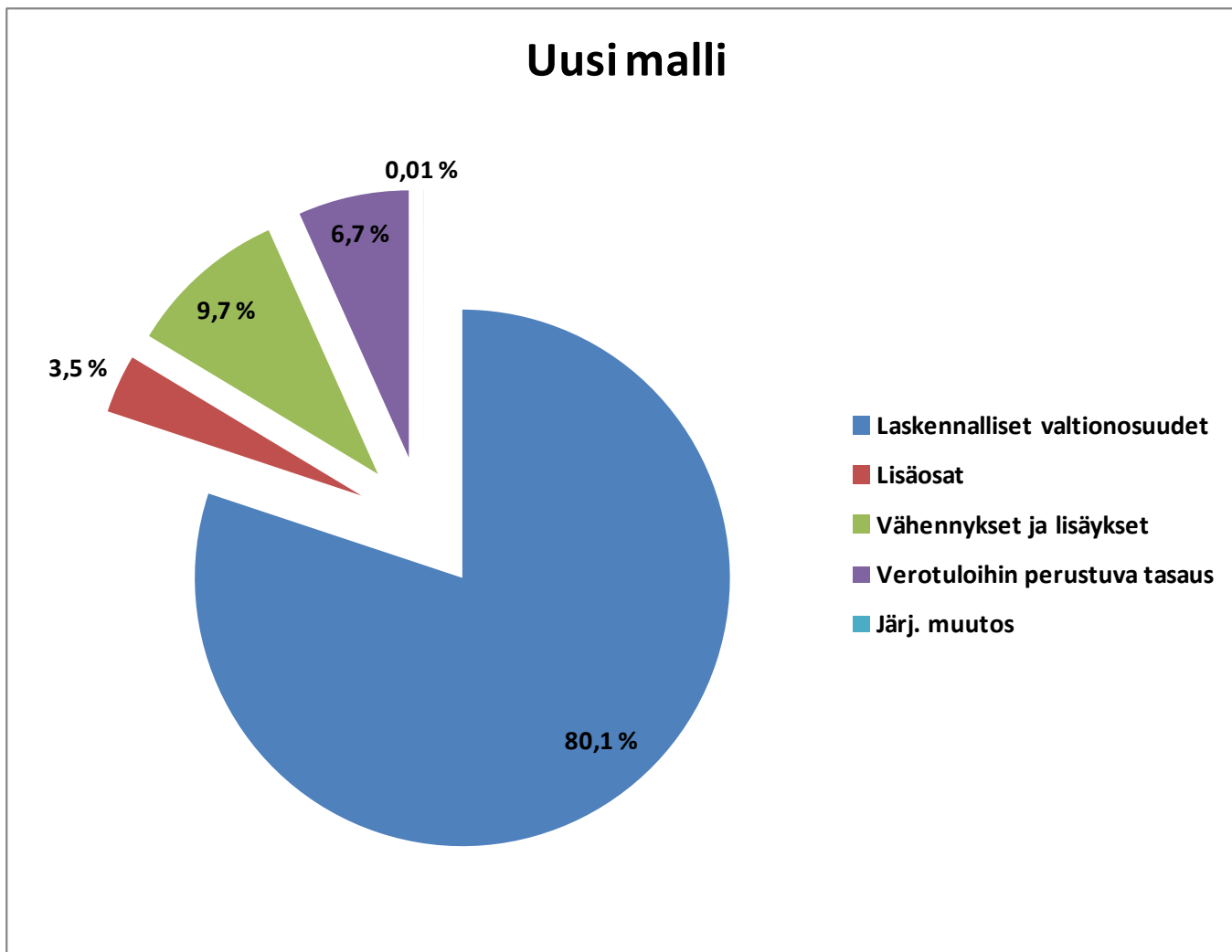
	Terveydenhuolto (55,6 % menoista)	Vanhustenhuolto (22,1 % menoista)	Sosiaalihoolto (22,3 % menoista)
Ikäluokat			
0-5v.	1,09	-	0,52
6v.	0,53	-	0,74
7-12v.	0,63	-	1,17
13-15v.	0,80	-	3,07
16-18v.	0,70	-	2,73
19-64v.	0,47	-	0,33
65-74v.	0,81	0,01	1,10
75-84v.	1,20	0,52	2,02
85v.+	1,72	3,01	4,91
Sairastavuus			
Diabetes	0,63	0,27	-
Epilepsia	1,17	1,29	-
Psykoosit	5,10	2,40	-
Reuma	0,95	-	-
Keuhkoastma	0,53	-	-
Verenpainetaudit	0,42	-	-
Sepelvaltimotauti	0,79	-	-
Crohnin tauti	0,90	-	-
Dementia	0,65	4,58	-
Syövät	3,24	-	-
Neurologiset taudit	1,30	1,59	-
Sydämen rytmihäiriöt	1,21	0,44	-
Työkyvyttömyys			
Alle 55-vuotiaat työkyvyttömyyseläkeläiset	3,01	-	13,54

Nykyinen järjestelmä - perusrakenne

Uusi järjestelmä - perusrakenne

Uudistuksen aikataulu

VALMISTELUVAIHE	AIKATAULU
Laskelmien julkistus	Lokakuu 2013
Malli ja kuntakohtaiset laskelmat lausuntokierrokselle kuntiin	Loka – marraskuu 2013
Selvityshenkilön lopullinen esitys ja HE luonnos	Joulukuu 2013
HE luonnos lausuntokierrokselle	Tammi – maaliskuu 2014
Hallituksen esitys, eduskuntakäsittely	Huhti – kesäkuu 2014
Uusi valtionosuuslaki voimaan	1.1.2015